

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

I. Belli istius gloria cui post Deum debeatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

est, dum scilicet Religionis negocium, quod alio-
qui multos alios Principes & ciuitates, quæ con-
ferentia permissa libertate domi sese continebant,
federali illi additurum fuerat, posthabere se simula-
uit. Et si enim bonorum Ecclesiasticorum restitu-
tionem imperarat, id tamen ut deceptorum Con-
uentus Augustani & Spirensis factum fuit. Mau-
ritio quidem Cæsar bolum huic obrexit, ut non
ad occupandam modo sed etiam tuendam præci-
pi aduersarij sui prouinciam eum accenderet.
Postquam vero Landgrauij ad Mauritium gene-
rum intercessio frustra fuit, Saxoniæ Elector cum
decem peditum & quatuor equitum millibus ad
fines suos profectus, per Thuringiam & Misiam
amissa plerique recuperauit, Lipsia tantum &
Dresda exceptis, quæ præsidio munitæ, oppugna-
tionem sustinuerant. Mauritius belli sumptibus,
quos Ioannes Fredericus è communi federatorum
arario faciebat, de suo ferendis impar, Cæsarem
de auxilijs sollicitauit, qui equitum peditumque
aliquot cohortes ei misit, ductore Alberto Bran-
deburgico. At hic non tam prudens & citè inspe-
ctus, dum epulis, & choreis tempus terit, ab E-
lectore non modo totam fere suam ditionem, ut
diximus, recuperauit, verum etiam Mauritium
suis oppidis exiit, & institutis nouis cum Bohe-
mis consilijs, argentifodinas quoque in potestatem
suam redegit, Hussitarum præcipue ope, qui
per summum prodicionis erga regem suum scelus
Electoris rebus fauebant, adeo ut manus quoque
nonnullas militares auxilio ei mitterent, ut quos
eiusdem periculi coniungebat metus.

DE SMALCALDICIS A CAESARE
VICIS ac profligatis, & Germaniæ ciui-
tatibus in gratiam receptis.

CAPUT XV.

ARGUMENTUM.

- I. Belli istius gloria cui post Deum debentur.
- II. Palatinus Elector & Dux VVirtembergicus Cæsari conciliantur.
- III. Eius potestati multa magna ac ualida urbes sese permittunt.
- IV. Imperator in Saxoniam exercitum ducit.

V. Albim fluium magno animo traiecit.

VI. Saxoniæ Ducem vincit & capis.

MVLTI argumentis in hoc bello summa
Dei cuius oculi non super Regum tan-
tum & Principum palatijs, verum etiam pasto-
rum casis & tugurijs vigilant, in conseruando
Christiano contra ipsorum Christianorum scele-
rarum machinationes Imperio, cura & prouidentia
apparuit; sed in eo præsertim, quod magnum &
Catholicum illum Principem non singulariter
tantum toto hoc tam graui durante bello prote-
xit, sed & salutaribus consilijs instruxit. Nam ut
olim Demetrio illi Poliorcetz fortuna ciuitates
captiuas adduxisse & velut in manus tradidisse
dicta est; sic præclaræ illæ victoriæ quas Imperator
consequutus est, quasi cœlitus delapsæ, omnes
ipsius hostes, ne vno quidem excepto, ad pedes
ipsius prostrauerunt: sic ut qui antea nihil quam
de Imperatore vel in triumphum captiuo ducen-
do, vel omnibus exuro armis, è Germania instar
gregarij militis cum baculo & pera profligando
somniauerant quum se, sua omnia vitamque gratiæ
ipsius permittere, & compe dibus victi, quacum-
que ibat victorem sequi coacti fuerint; ciuitates,
quæ portas ei ante occluserant, muros ei lubenter
velut cum triumpho ingredienti aperuerint; &
qui antea per contemptum, Carolum Gandauen-
sem appellabant, Patrem dicere non dubitarint.
Plurimum vero beneuolentiam ei apud omnes
auxit, quod victoria per modeste vteretur, & affa-
bilem se humanum omnibus præberet; quippe
qui frequenter dicere soleret, longe pluris se fa-
cere ciuium beneuolentiam & amorem quam ip-
sam quamcumque ciuitatem: atque illud sibi v-
num propositum haberet, ut lenitate & clementia
pacem publicam armis à se acquisitam, conserua-
ret. Omnes sane à quibus bellum hoc vel litera-
rum monumentis consignatum, vel eius mentio
facta est, omnem eius tam tacito confecti laudem
Cæsaris prudentiæ simul & patientiæ tribuunt;
qui contra vstitatum militiæ morem, dissentientibus
plerisque ducibus, totam hyemem exercitum
sub signis tenuit; & quamuis grauissimis arthri-
dis vrgeretur doloribus, ab eo nusquam discessit,
sed per niues & glaciem, dexterum cruris fascia ob-
ligatam circumferens, omnia boni Imperatoris
munia diligenter ipse obiit, ac tum quando iam
discessurus putabatur, cum copijs quam proxime
ad hostes accessit.

Nn 2

II. ve